

Aalborg Bibliotekernes udviklingsplan 2020

I 2020 er det 40 år siden, Hovedbiblioteket flyttede ind i Medborgerhuset i Rendsburggade og 50 år siden den første bogbus rullede ud i Aalborg. I 2020 har Aalborg Bibliotekerne særligt fokus på at skabe tidssvarende, bæredygtige rammer, der understøtter den brede kulturformidling, og hjælper med at åbne bøgernes verden for flere borgere i Aalborg Kommune.

Litteratur, sprog og læsning

Det er indlysende, at et folkebibliotek skal arbejde for at fremme litteratur, sprog og læsning. Særligt i disse tider, hvor læsekulturen er udfordret – blandt andet på grund af et enormt udbud af indhold og platforme, der konkurrerer om folks opmærksomhed. Aalborg Bibliotekerne tager udfordringen op for at få flere til at elske bøger og til at læse af lyst. For læsning styrker den personlige identitetsdannelse, stimulerer den kritiske sans og skærper evnen til at fokusere, fordybe sig og tilegnes sig viden – helt centrale kompetencer for at klare sig i et demokratisk samfund. Samtidig skaber litteratur glæde, og er en vej til både oplevelse og erkendelse idet det taler til hele mennesket – dets fantasi, følelse og intellekt. I 2020 sætter vi fokus på glæden ved at læse igennem en række projekter:

- **Nyindretning af hovedbiblioteket** der sætter både skøn- og faglitteratur i spil på nye måder. Projektet skal sikre en ny, mere tidssvarende og sammenhængende indretning med fokus på borgernes adfærd, behov og forventninger.
- **Temakampagne: Naturens år**
Mange børn tror, at en rødspætte er en fugl og at kyllinger gror henne i fryseren i Netto. Gennem kampagnen Vores natur afprøver og udvikler vi nye litteraturformidlingsformater både på biblioteket og i naturen og i samarbejde med nye partnere på tværs af kommunen. Vores Natur er et nationalt samarbejde, hvor biblioteker, DR, natur- og friluftorganisationer sætter fokus på, at få flere danskere ud i naturen. Når naturens år er gået, er målet at vi har medvirket til at give danskerne ny viden, et udvidet sprog, og dermed en bredere oplevelse af naturen.
- **Bibliotekernes Læsespor**
Bibliotekernes Læsespor er en videreudvikling af Bibliotekernes Sprogspor og skal samle, kvalificere og distribuere bibliotekernes læseindsatser til indskolingen, mellemtrinnet og udskolingen. Formatet bygger videre på tanken om, at forældre i hele landet finder inspiration til sprog og læsning til deres børn fra 0-16 år ét samlet sted. Formålet er at give fagprofessionelle, bibliotekspersonale og forældre den bedste indgang til bibliotekernes samlede tilbud, så de har de bedste forudsætninger for at støtte op om børnenes læsekompetencer og ikke mindst læselyst både via fysiske og digitale medier.
- **Udskolingskoncept**
Udviklingsgruppen for PLC og folkebibliotek skal i samarbejde udvikle et udskolingsforløb for 8.-9. klasser, så vi lever op til vores fælles løfte om at have læsekoncepter til både indskoling, mellemtrin og udskoling.
- **Den aktive bogreol**
I et nyt samarbejde med fem DUS'er i Aalborg ser vi på, hvad vi kan gøre for børns læselyst og læsefællesskaber. Målet er at skabe læselyst hos børn ved at præsentere dem for litteratur gennem forskellige indgange, formidlingsformater og temaer, men med en genkendelig ramme: Bogreolen. Hver DUS får en reol, som børnene selv er med til at personliggøre. Sammen med børnene skaber bibliotek og pædagogisk personale indhold til reolen med udgangspunkt i litteraturen. Indholdet skal åbne litteraturen og gøre den levende og aktiv gennem fællesskabende aktiviteter, der er forankret i den pædagogiske praksis.

Aalborg Bibliotekerne samarbejder og samler

I 2020 godkendes en ny Kulturpolitik for Aalborg Kommune, som lægger op til et anderledes samarbejde mellem kulturinstitutionerne i Aalborg. I regionen har vi fokus på at være opsøgende og undersøge nye muligheder for samarbejder og samskabelse. Blandt andet ved at opruste vores tilstedeværelse og netværksarbejde til Kulturmødet på Mors. På det nationale plan arbejder Aalborg Bibliotekerne som centralbibliotek efter fireårige rammeaftaler med staten. Staten har sammen med landets seks centralbiblioteker lagt op til en radikalt anderledes måde at samarbejde på i rammeaftalen for 2021-2024. Derfor vil 2020 blive brugt på at forbedre os og øve os på nye former og modeller for nationale og kommunale samarbejdsformer.

- **Fokusområder fra Kulturpolitikken**

Vi vil udvikle os sammen med de øvrige kulturinstitutioner og sætte fokus på netop de initiativer, der vælges i fællesskab, så biblioteket tager aktivt del i at føre kulturpolitikken ud i livet.

- **Programstøtte for puljen for Læselyst og læsefællesskaber for børn i indskolingens fritidstilbud**

De seks danske centralbiblioteker (Herning, Roskilde, Gentofte, Vejle, Odense og Aalborg) vil gerne sikre de bedste rammer for projekter der søges af biblioteker i regionerne. Med Aalborg i spidsen, afprøver vi, hvilken rolle centralbibliotekerne kan have i at understøtte de 35 projekter om læselyst og læsefællesskaber i fritidstilbud, der har fået tilsagn til støtte fra Udviklingspuljen. Det gør vi ved at levere en nationale programstøtte - et nationalt læringsfællesskab der skal være med til at sikre en faglig opkvalificering og en bæredygtig drift af projekterne til gavn for alle biblioteker i Danmark.

Platform for demokratisk deltagelse

Det er brug for biblioteket som et frit uafhængigt rum til den demokratiske samtale. Men debatkultur kommer ikke af sig selv, den skal læres og trænes. Derfor har bibliotekerne brug for koncepter der rammer forskellige former for debat og personalet skal rustes til at hjælpe debatterne på vej. Alt sammen så borgernes demokratiske dannelse og lokale debat-kultur styrkes.

- **Biblioteket som arena for debat**

Aalborg udvikler og tester, sammen med fem andre biblioteker i regionen, fem nye koncepter for debataktiviteter i biblioteksregi og ruster personalet til at facilitere debatterne. Koncepterne strækker sig fra *Debatskole* som er et tilbud til skoler og gymnasieklasser, til *Detektorformatet* som er en variant af den klassisk paneldebat, men med den drejning, at udtalelser og påstande faktatjekkes af biblioteket undervejs.

Aalborg Bibliotekerne digitaliserer og transformerer

Bibliotekerne har allerede et stærkt udgangspunkt for at sikre en god, sammenhængende brugeroplevelse på tværs af bibliotekernes digitale tilbud. For at fortsætte udviklingen og skabe endnu bedre og mere sammenhængende tilbud til brugerne, kræver det samarbejde i digitale partnerskaber. I samarbejde med de øvrige centralbiblioteker vil vi udvikle modeller for, hvordan vi kan lave partnerskaber omkring optimeringen af de digitale tilbud til borgerne.

- **Samarbejde med DR Skole**

Et samarbejde med DR Skole giver bibliotekerne adgang til en national, kendt og anvendt portal (dr.dk/skole). Samarbejdet om udvikling af digitalt materiale til skolerne, medvirker til at formidle bibliotekernes tilbud. Vi udvikler en bæredygtig model for digitalt samarbejde mellem bibliotekerne og DR Skole, hvor vi lægger vægt på at berige det endelige produkt med det parterne hver især er bedst til, så både kvantiteten og kvaliteten i bibliotekernes skoletilbud øges.

- **Automatisk indmeldelse af alle børn i Aalborg Kommune**

I 2017 fik folke- og skolebiblioteker i Aalborg for første gang fælles bibliotekssystem. Det giver mulighed for synergi, som vi gerne vil udnytte sammen med Skoleforvaltningen. For at give alle skolebørn let adgang til biblioteket, vil vi undersøge muligheden for, at de automatisk oprettes som lånere på deres folkebibliotek, når de starter i 0. klasse. I processen vil vi både afdække potentielle gevinster og mulige udfordringer ved denne løsning.

- **Databaseret ledelse og styring**

For at skabe det bedst mulige bibliotekstilbud, er det nødvendigt at kende vores lånere, gæster, brugere og borgere så godt som muligt. Det kan digitale data såvel som mere kvalitative metoder hjælpe os med. I 2020 arbejder målrettet for at strømline både indsamling og brugen af de tilgængelige data vi har. Vi undersøger mulighederne for mere præcise eller bedre dækkende indsamlingsmetoder – både ved at arbejde med eksisterende procedurer, men også ved at afsøge om der er nye teknologiske måder at indsamle data på.

Biblioteket i hele kommunen

Aalborg Bibliotekerne er til stede i hele kommunen. Vi vil gerne være en aktiv del af det, der skaber velfungerende og attraktive byer og en medvirkende faktor til at det fortsat er attraktivt at leve i alle hjørner af kommunen.

- **Bogbilen sammen med andre kulturinstitutioner**

Bogbilen kom til verden i 2019 som et nyt og fleksibelt bibliotekstilbud. Siden ankomsten er vi blevet gode til at tænke den ind i egne arrangementer og initiativer og i 2020 vil vi arbejde på at få andre foreninger, kulturinstitutioner, skoler osv. til at tænke bogbilen ind i deres aktiviteter også.

- **Bibliotekernes huse i landdistrikterne**

Vi støtter op om landdistriktspolitikken og er med til at skabe landsbyfællesskaber og relationer ved at udvikle bibliotekernes hus til at være alternative mødesteder for alle – også for dem der ikke dyrker sport.

- **Kombibibliotek 2.0**

Hvad sker der når skoler og folkebiblioteker går sammen om at gøre litteratur tilgængelig? Vi undersøger nye former for bibliotekskoncepter i samarbejde med Skoleforvaltningen.